

Article Type	Research Article	Accepted / Makale Kabul	25.12.2019
Received / Makale Geliş	05.11.2019	Published / Yayınlanma	29.12.2019

FESTİVALLERİN SOSYAL ETKİLERİ GELENEKSEL ASIRLIK KARGI PANAYIRI ÖRNEĞİ

SOCIAL EFFECTS OF FESTIVALS SAMPLE OF TRADITIONAL CENTENARY KARGI FAIR

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÖZDEMİR

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü, Çankırı / TÜRKİYE, ORCID: 0000-0002-9598-6938

Dr. Öğr. Üyesi Mikail KARA

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Ilgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Turizm Rehberliği Bölümü, Çankırı / TÜRKİYE, ORCID: 0000-0003-1027-3611

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.1670>

Reference: Özdemir, H. ve Kara, M. (2019). Festivallerin sosyal etkileri geleneksel Asırlık Kargı Panayırı örneği. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 6(48), 4434-4441.

ÖZET

Bu araştırmada festivallerin sosyal etkileri araştırılmıştır. Araştırmanın evreni Çorum ilinin Kargı ilçesinde 28 Ekim -3 Kasım 2019 tarihleri arasında düzenlenen Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı katılımcıdır. Araştırmanın örnekleme araştırmaya katılmayı kabul eden 418 katılımcıdır. Araştırmada veri toplama tekniği olarak anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmuştur, ilk bölümde katılımcıların demografik özellikleri ile ilgili sorular sorulmuştur, ikinci bölümde ise festivallerin sosyal etkilerinin belirlenmesine yönelik 2 boyut (Sosyal fayda ve sosyal maliyet) 27 ifadeden oluşan sosyal etki ölçeği ile katılımcıların genel memnuniyetini belirlemeye yönelik bir ifadenin yer aldığı beşli likert tipinde ölçekler kullanılmıştır. Anket formunun hazırlanmasında Sert (2017) Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri: Bepazarı Örneği adlı çalışmasında kullandığı ölçekten yararlanılmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturan 418 katılımcı tarafından cevaplandırılan anketin istatistikî analizi IBM SPSS 22 istatistik paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde frekans dağılımı, betimsel istatistikler, T testi ve tek yönlü varyans analizi testleri kullanılmıştır. İncelenen demografik değişkenlerden katılımcıların medeni durumları, yaşları, eğitim durumları, meslekleri ve festivale geliş sayıları ile sosyal fayda boyutu arasında, katılımcıların cinsiyetleri, meslekleri ve festivalden gelir elde etme durumları ile sosyal maliyet boyutları arasında, katılımcıların yaşları, eğitim durumları ve meslekleri ile memnuniyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Festival, Sosyal Fayda, Sosyal Maliyet.

ABSTRACT

In this research, the social effects of festivals were investigated. The population of the research is the participants of the Traditional Centenary Kargı Fair held between 28 October and 3 November 2019. The sample of the research was 418 participants who agreed to participate in the research. In the research, the questionnaire technique was used as the data collection technique. The questionnaire consisted of two parts, the first part was asked questions about the demographic characteristics of the participants, the second part was used to determine the social effects of the festivals, two dimensions (Social benefit and social cost), a social impact scale consisting of 27 items and a statement to determine the general satisfaction of the participants. Likert type scales were used. Sert (2017) Social Impacts of The Festivals on The Local Community at The: The Case Study of Bepazarı was used in the preparation of the questionnaire. The statistical analysis of the questionnaire, which was answered by 418 participants, was carried out with IBM SPSS 22 statistical package program. Frequency distribution, descriptive statistics, T test and one way ANOVA were used in the analysis of the data. Among the demographic variables examined, statistically significant differences were found between the participants' marital status, age, educational status, occupation, number of visits to the festival and social benefit dimension. Statistically significant differences were found between participants' the gender, occupation, income of the festival and social cost dimensions. A statistically significant difference was found between the participants' ages, educational situations and occupation and satisfaction.

Keywords: Festival, Social Benefit, Social Cost.

1. GİRİŞ

Festivaller, dünyada ve Türkiye’de kültürel ve sanatsal faaliyetler, fuarlar, alışveriş, sergiler, spor olayları, düzenlenen etkinlikler olarak karşımıza çıkmaktadır (Küçük, 2013: 14). Turizm sektörünün yeterince gelişmediği yöreler, turizm sektörünün gelişmesi, turizm sezonunun uzatılması, topluma yeni gelir kaynağı yaratılması, ekonomik faaliyetlerin canlandırılması, yerel veya bölgesel bir tema veya imajın yaratılması ve bölgenin turizm etkinlikleri paketine bir katkıda bulunulması gibi amaçlarla, yerel etkinliklere ve bunların düzenlenmesine ilişkin çalışmalara önem vermeye başlamışlardır (Kızılırmak, 2006: 184). Türkiye’de yıllık olarak düzenlenen 1400 civarında etkinliklerin büyük bir çoğunluğu, iyi organize edilememiş olmaları, duyurum ve tanıtımlarının tam yapılmamış olması, finansal sorunlar gibi nedenlerle uzun soluklu olamamakta, yerel yöneticilerin, yerel halkın ve düzenleyici kurum ve kuruluşların kısa ve uzun soluklu beklentilerinin karşılanamaması ile sonuçlanmaktadır (Yolal, 2017: 37). Geçmiş yıllar öncesine dayanan ve 1938 yılına kadar Kastamonu-Taşköprü, Tosya, Sinop-Boyabat, Osmancık ve Kargı merkezlerinin birbirine bağlandığı bir kavşak olan Eyyönü’nde ve 1939 yılından itibaren de Kargı merkezinde kutlanmaya başlayan Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı her yıl düzenli olarak 7 gün 7 gece süren farklı etkinliklerle (Mehteran gösterisi, havai fişek gösterisi, bisiklet ve atletizm yarışları, mevlidi şerif, trap atışları, okçuluk gösterileri, gün boyu alışveriş, yağlı güreş vb.) kutlanmakta ve yerel halkın ve esnafların yöresel ürünlerini ekonomik olarak değerlendirme fırsatı sunmasının yanında Türkiyenin farklı bölgelerinden gelen esnafların da satış yapmasına olanak sağlamaktadır (URL 1). Araştırmada Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nın sosyal etkileri ve katılımcıların festival yönelik genel memnuniyet düzeyleri araştırılmıştır.

2. AMAÇ

Bu araştırmada, Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nın sosyal etkilerinin katılımcılar tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir:

Hipotez 1: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nın sosyal etkilerinin algılanması katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Hipotez 1a: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nın sosyal faydalarının algılanması katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Hipotez 1b: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nın sosyal maliyetlerinin algılanması katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Hipotez 2: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’na yönelik genel memnuniyet algısı katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

3. KAPSAM

Araştırmanın evreni; Çorum ilinin Kargı ilçesinde 28 Ekim -3 Kasım 2019 tarihleri arasında düzenlenen Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı katılımcıdır. Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 418 katılımcıdır.

4. YÖNTEM

Araştırmanın verilerini elde etmek amacıyla anket tekniğine başvurulmuştur. Anket formunun hazırlanmasında Sert (2017)’in Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri: Beypazarı Örneği adlı çalışmasında kullandığı ölçekten yararlanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmuştur, ilk bölümde katılımcıların demografik özellikleri ile ilgili sorular sorulmuştur, ikinci bölümde ise festivallerin sosyal etkilerinin belirlenmesine yönelik 2 boyut (Sosyal fayda ve sosyal maliyet) 24 ifadeden oluşan sosyal etki ölçeği kullanılmıştır. 7 gün 7 gece süren Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı’nda bir tam gün, alışveriş için ayrılmaktadır ve katılımcıların yöresel ürünlere daha kolay ulaşımı sağlanması ve hem yerel halkın hem de yerel ve katılımcı esnafların ekonomik gelir elde etmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; sosyal fayda boyutuna “Asırlık Kargı Panayırı yöresel ürünlere erişimi kolaylaştırmaktadır, Asırlık Kargı Panayırı yöresel ürünlerin tanıtımına katkı

sağlamaktadır ve Asırlık Kargı Panayırı ilçenin turistik çekiciliğini artırmaktadır.” maddeleri ölçeğe eklenmiştir. Katılımcıların genel memnuniyetini belirlemeye yönelik bir ifade de anket formunun ikinci bölümünde kullanılmıştır. Sosyal etki ölçeğinde, 1’den 17’ye kadar olan ifadeler sosyal fayda boyutunu, 18’den 27’ye kadar olan ifadeler sosyal maliyet boyutunu ölçmeye yönelik ifadelerdir. Ölçekte yer alan maddeler beşli Likert türünde 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4=Katılıyorum ve 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklindedir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler IBM SPSS 22 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir.

5. BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Demografik Özellikler

Demografik Özellikler	Kategori	n	%
Cinsiyet	Erkek	296	70,8
	Kadın	122	29,2
Medeni Durum	Bekâr	177	42,3
	Evli	241	57,7
Yaş	17 – 25 Yaş Arası	106	25,4
	26 – 33 Yaş Arası	106	25,4
	34 - 43 Yaş Arası	104	24,9
	44 Yaş ve Üzeri	102	24,4
Eğitim Durumu	İlköğretim	96	23,0
	Lise	189	45,2
	Ön Lisans	52	12,4
	Lisans ve Üzeri	81	19,4
Meslek	Kamu Çalışanı	69	16,5
	Özel Sektör Çalışanı	135	32,3
	Emekli	49	11,7
	Ev Hanımı	30	7,2
	Öğrenci	61	14,6
	Esnaf / İşveren	74	17,7
	İlçede İkamet Etme	Evet	231
	Hayır	187	44,7
Gelir Elde Etme Durumu	Evet	203	48,6
	Hayır	215	51,4
Festivale Katılım Sayısı	İlk Kez Gelenler	57	13,6
	2 ve Yukarı Kez Gelenler	361	86,4

Tablo 1’e göre katılımcıların %70,8’i (296 kişi) erkek, %29,2’si (122 kişi) ise kadındır. Evli olan katılımcıların oranı %57,7 (241 kişi) iken bekârların oranı %44,3’tür (177 kişi). Katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 17-25 yaş arası grup ile 26-33 yaş arası grubun %25,4 (106 kişi) ile ilk sırada yer aldıkları görülmektedir. Bu grubu büyüklüklerine göre; sırası ile 34-43 yaş arası grup %24,9 (104 kişi) ile 44 yaş ve üzeri grup %24,4 (102 kişi) ile izlemektedir. Katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımlara bakıldığında lise mezunu grubun %45,2 (189 kişi) ile en büyük grubu oluşturduğu görülmektedir. Bu grubu büyüklüklerine göre sırası ile ilköğretim mezunu grubun %23,0 (96 kişi) ile lisans ve üzeri mezunu grubun %19,4 (81 kişi) ile ön lisans mezunu grubun %12,4 (52 kişi) ile izlediği görülmektedir. Katılımcıların meslek gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında özel sektör çalışanlarının %32,3 (135 kişi) ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu meslek grubunu büyüklüklerine göre sırası ile esnaf ve işveren grubu %17,7 (74 kişi), kamu çalışanları %16,5 (69 kişi), öğrenciler %14,6 (61 kişi), emekliler %11,7 (49 kişi) ve ev hanımları %7,2 (30 kişi) izlemektedir. Katılımcıların ilçede ikamet etme durumlarının dağılımlarına bakıldığında; ilçede ikamet edenlerin %55,3 (231 kişi) ile en büyük grup olarak ilk sırada yer aldıkları görülmektedir. Bu grubu 44,7 (187 kişi) ile ilçede ikamet etmeyenler izlemektedir. Katılımcıların stant açma, stantlarda çalışma ya da el emeklerini değerlendirme şeklinde festival süresinde gelir elde etme durumlarına bakıldığında %51,4’lük (215 kişi) bir oran ile gelir elde etmeyenlerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Festivalden gelir elde edenlerin oranı ise %48,6’dır (203 kişi). Katılımcıların festivale geliş sayılarına bakıldığında; festivale 2 ve yukarı kez gelenlerin %86,4 (361 kişi) ile çoğunluğu oluşturdukları görülmektedir. Festivale ilk kez gelenlerin oranı ise %13,6’dır (57 kişi).

Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Ölçekler

Ölçek / Boyut	Madde	Cronbach Alpha Katsayısı	Ortalama	Standart Sapma	KMO
Sosyal Etki	27	,889	3,7503	,56131	,804
Sosyal Fayda Boyutu	17	,890	3,8922	,61995	
Sosyal Maliyet Boyutu	10	,835	3,5091	,77745	
Memnuniyet	1	-	3,8062	,97117	

Ölçeklerin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alpha yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. Tablo 2'ye göre ölçeklerin Cronbach Alpha katsayıları sosyal etki için ,889, sosyal fayda boyutu için ,890 ve sosyal maliyet boyutu için ,835 olarak hesaplanmıştır. Bu da ölçeğin yüksek derecede güvenilir bir ölçek ($0,80 < \alpha < 1,00$) olduğunu göstermektedir (Can, 2013: 343; Ural ve Kılıç, 2013: 280). Çalışmada örneklem yeterliliğini temsil eden KMO oranı ,804 olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, araştırmada ele alınan örneklem büyüklüğünün iyi olduğu sonucuna varılmıştır. Tablo 2'ye göre araştırmada kullanılan ölçeklerin genel ortalamalarına bakıldığında sosyal fayda boyutunun 3,89 ile en yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. İkinci sırada 3,80 ortalama ile memnuniyet, üçüncü sırada 3,75 ortalama ile sosyal etki ve son sırada ise 3,50 ortalama ile sosyal maliyet boyutu yer almaktadır.

Tablo 3'e göre katılımcıların festivalin sosyal fayda boyutuna ilişkin puan ortalamalarının en yüksek olduğu ilk üç ifadenin "Asırlık Kargı Panayırı ilçe halkına ekonomik olarak katkıda bulunmaktadır, Asırlık Kargı Panayırı sayesinde ilçemizin tanınırlığı artmaktadır ve Asırlık Kargı Panayırı ilçemizin yaşam kalitesini yükseltmektedir." ifadeleri olduğu görülmektedir. Festivallerin sosyal maliyet boyutuna ilişkin olumsuz olarak algılanan ilk üç ifadenin "Asırlık Kargı Panayırı sırasında gürültü seviyesi artmaktadır, Asırlık Kargı Panayırı telaşı ilçe halkının günlük yaşamını bozmaktadır ve Asırlık Kargı Panayırı sırasında taşıt trafiği artmaktadır." ifadeleri olduğu görülmektedir. Olumsuz ifadelerden en düşük puan ortalamasına sahip ifadenin "Asırlık Kargı Panayırı ilçedeki suç oranını artırmaktadır." ifadesi olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmada Kullanılan Ölçeklerdeki İfadeler

İfade	Ort.	S.S.
Asırlık Kargı Panayırı ilçe halkına ekonomik olarak katkıda bulunmaktadır.	4,0550	1,04312
Asırlık Kargı Panayırı sayesinde ilçemizin tanınırlığı artmaktadır.	4,0239	1,02926
Asırlık Kargı Panayırı ilçemizin yaşam kalitesini yükseltmektedir	3,9976	1,10482
Asırlık Kargı Panayırı ilçemiz için çok eğlenceli bir kutlamadır.	3,9833	,93028
Asırlık Kargı Panayırı ilçe halkına yöresel ürünlerini ve el emeklerini ekonomik	3,9498	,98178
Asırlık Kargı Panayırı yöresel ürünlere erişimi kolaylaştırmaktadır.	3,9489	1,01540
Asırlık Kargı Panayırı toplumsal birlikteliğimizi ve dayanışmamızı güçlendirir.	3,9306	,86358
Asırlık Kargı Panayırı yöresel ürünlerin tanıtımına katkı sağlamaktadır.	3,9043	1,03207
Asırlık Kargı Panayırı katılan sanatçılarla karşılaşmak beni mutlu etmektedir.	3,9019	1,09826
Asırlık Kargı Panayırı sayesinde yeni kültürel beceriler geliştirme fırsatı	3,8876	1,10559
Asırlık Kargı Panayırı yeni bilgiler öğrenme fırsatı sağlamaktadır.	3,8541	1,06402
Asırlık Kargı Panayırı Ebeveynlere çocuklarıyla birlikte eğlenme fırsatı	3,8493	,99339
Asırlık Kargı Panayırı farklı kültürlerle karşılaşmamı sağlamaktadır.	3,8373	1,10475
Asırlık Kargı Panayırı ilçe halkının kültür yaşamına olumlu katkılar sağlamaktadır.	3,8369	1,03990
Asırlık Kargı Panayırı yeni faaliyetlerle karşılaşmamı sağlamaktadır.	3,7775	1,02289
Asırlık Kargı Panayırı ilçenin turistik çekiciliğini artırmaktadır	3,7177	1,02801
Asırlık Kargı Panayırı ilçemizin imajını olumlu yönde etkilemektedir.	3,7105	1,04339
Asırlık Kargı Panayırı sırasında gürültü seviyesi artmaktadır.	3,7392	1,01379
Asırlık Kargı Panayırı telaşı ilçe halkının günlük yaşamını bozmaktadır	3,6292	1,16455
Asırlık Kargı Panayırı sırasında taşıt trafiği artmaktadır.	3,6244	1,17736
Asırlık Kargı Panayırı sırasında oluşan çöp atıkları rahatsızlık vermektedir.	3,6124	1,14554
Asırlık Kargı Panayırı sırasında turizm çalışanları yıpranmaktadır.	3,6029	1,17536
Asırlık Kargı Panayırı sırasında ilçemiz çok kalabalıklaşmaktadır.	3,5766	1,21743
Asırlık Kargı Panayırı ilçemiz halkının yaşantısına bir saldırıdır	3,3947	1,37803
Asırlık Kargı Panayırında ziyaretçilerinin akını ilçemizdeki özel yaşamı	3,3182	1,20817
Asırlık Kargı Panayırı sırasında ilçenin tarihi dokusu, mesire yerleri ve dinlenme	3,3134	1,34641
Asırlık Kargı Panayırı ilçedeki suç oranını artırmaktadır.	3,2799	1,38530

5.1. Hipotezlerin Test Edilmesi

Hipotez 1a: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırının sosyal faydalarının algılanması katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Sosyal Fayda Boyutu Arasındaki Farklılığa İlişkin T-Testi ve Anova Testi Sonuçları

Ölçek	Değişken	Grup	n	Ortalama	Standart	F/t	p	Tukey
Sosyal Fayda Boyutu	Cinsiyet	Erkek	296	3,9026	,65040	,577	,564	-
		Kadın	122	3,8669	,54065			
	Medeni Durum	Bekâr	177	4,0023	,58328	3,186	,002	-
		Evli	241	3,8113	,63466			
	Yaş	17 – 25 Yaş Arası ^a	106	4,0044	,59429	2,218	,085	-
		26 – 33 Yaş Arası ^b	106	3,9101	,54745			
		34 - 43 Yaş Arası ^c	104	3,7913	,62897			
		44 Yaş ve Üzeri ^d	102	3,8599	,69251			
	Eğitim Durumu	İlköğretim ^a	96	3,7463	,69262	5,940	,001	c ile a c ile b c ile d
		Lise ^b	189	3,8814	,56423			
		Ön Lisans ^c	52	4,1878	,52200			
		Lisans ve Üzeri ^d	81	3,9005	,65514			
	Meslek	Kamu Çalışanı ^a	69	3,8576	,70893	3,281	,006	b ile f e ile f
		Özel Sektör Çalışanı ^b	135	3,9786	,50875			
		Emekli ^c	49	3,8187	,48949			
		Ev Hanımı ^d	30	3,9353	,91160			
		Öğrenci ^e	61	4,0386	,59126			
		Esnaf / İşveren ^f	74	3,6773	,62702			
	İlçede İkamet Etme	Evli ^a	231	3,8757	,66710	-,615	,539	-
		Hayır ^b	187	3,9126	,55733			
Gelir Elde Etme	Evli ^a	203	3,9244	,60431	1,032	,303	-	
	Hayır ^b	215	3,8618	,63427				
Geliş Sayısı	İlk Kez ^a	57	4,0722	,52789	2,694	,009	-	
	2 ve Yukarı Kez ^b	361	3,8638	,62921				

Tablo 4'e göre katılımcıların cinsiyetlerine, yaşlarına, ilçede ikamet etme durumlarına ve festivalden gelir elde etme durumlarına göre sosyal fayda boyutu algılarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Katılımcıların medeni durumlarına, eğitim durumlarına, mesleklerine ve festivale geliş sayılarına göre ise sosyal fayda boyutu algılarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Anlamlı farklılığın görüldüğü medeni durum değişkeninde bekar katılımcıların festivalin sosyal fayda boyutunu evlilerden daha yüksek olarak olumlu algıladıkları görülmektedir. Anlamlı farklılığın görüldüğü eğitim durumu değişkeninde anlamlı farklılığın ön lisans mezunları ile diğer mezun grupları arasında olduğu görülmektedir. Katılımcıların puan ortalamalarına bakıldığında ön lisans mezunu grubun 4,18 puan ortalaması ile sosyal fayda boyutuna ilişkin algı düzeylerinin en yüksek olduğu görülmektedir. Anlamlı farklılığın bulunduğu meslek değişkeninde anlamlı farklılığın özel sektör çalışanları ve öğrenciler ile esnaf/işveren meslek grupları arasında olduğu görülmektedir. Katılımcıların mesleklerine göre sosyal fayda boyutu algılamalarının puan ortalamalarına bakıldığında öğrenci ve özel sektör çalışanlarının algı düzeyi en yüksek iki grup olduğu görülmektedir. Bu grupların festivalin olumlu etkilerini diğer meslek gruplarından daha yüksek algıladıkları görülmektedir. Anlamlı farklılığın bulunduğu festivale geliş sayılarına göre festivale ilk kez gelenlerin festivalin olumlu etkilerini 2 ve yukarı kez gelenlerden daha yüksek olarak algıladıkları görülmektedir. Katılımcıların medeni durumlarına, eğitim durumlarına, mesleklerine ve festivale geliş sayılarına göre hipotez 1a kabul edilmiş, katılımcıların cinsiyetlerine, yaşlarına, ilçede ikamet etme durumlarına ve festivalden gelir elde etme durumlarına göre ise hipotez 1a reddedilmiştir. Bu sonuçlara göre **Hipotez 1a Kısmen Kabul Edilmiştir.**

Hipotez 1b: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırının sosyal maliyetlerinin algılanması katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 5'e göre katılımcıların medeni durumlarına, yaşlarına, eğitim durumlarına, ilçede ikamet etme durumlarına ve festivale geliş sayılarına göre sosyal maliyet boyutu algılarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Katılımcıların cinsiyetlerine, mesleklerine ve festivalden gelir elde etme durumlarına ise sosyal maliyet boyutu algılarında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Anlamlı farklılığın görüldüğü cinsiyet değişkeninde erkek katılımcıların festivalin sosyal maliyet boyutunu kadınlardan daha yüksek olumsuz algıladıkları görülmektedir. Anlamlı farklılığın bulunduğu meslek değişkeninde anlamlı farklılığın özel sektör çalışanları ve emekliler ile esnaf/işveren meslek grupları arasında ve emekliler ile ev hanımları arasında olduğu görülmektedir. Katılımcıların mesleklerine göre sosyal maliyet boyutu

algılamalarının puan ortalamalarına bakıldığında emekli ve özel sektör çalışanlarının algı düzeyi en yüksek iki grup olduğu görülmektedir. Bu grupların festivalin olumsuz etkilerini diğer meslek gruplarından daha yüksek algıladıkları görülmektedir. Anlamli farklılığın bulunduğu festivalden gelir elde etme durumlarına göre festivalden gelir elde edenlerin festivalden gelir elde etmeyenlere göre festivalin olumsuz etkilerini daha yüksek olarak algıladıkları görülmektedir. Katılımcıların cinsiyetlerine, mesleklerine ve festivalden gelir elde etme durumlarına göre hipotez 1b kabul edilmiş, katılımcıların medeni durumlarına, yaşlarına, eğitim durumlarına, ilçede ikamet etme durumlarına ve festivale geliş sayılarına göre ise hipotez 1b reddedilmiştir. Bu sonuçlara göre **Hipotez 1b Kısmen Kabul Edilmiştir.**

Tablo 5. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Sosyal Maliyet Boyutu Arasındaki Farklılığa İlişkin T-Testi ve Anova Testi Sonuçları

Ölçek /	Değişken	Grup	n	Ortalama	Standart	F/t	p	Tukey	
Sosyal Maliyet Boyutu	Cinsiyet	Erkek	296	3,5777	,81514	3,109	,002	-	
		Kadın	122	3,3426	,65086				
	Medeni Durum	Bekâr	177	3,4508	,75318	-	1,324	,186	-
		Evli	241	3,5519	,79362				
	Yaş	17 – 25 Yaş Arası ^a	106	3,5094	,74072	1,140	,332	-	
		26 – 33 Yaş Arası ^b	106	3,4849	,70587				
		34 - 43 Yaş Arası ^c	104	3,6183	,79864				
		44 Yaş ve Üzeri ^d	102	3,4225	,85803				
	Eğitim Durumu	İlköğretim ^a	96	3,4219	,80370	,593	,620	-	
		Lise ^b	189	3,5212	,75398				
		Ön Lisans ^c	52	3,5769	,78531				
		Lisans ve Üzeri ^d	81	3,5407	,80059				
	Meslek	Kamu Çalışanı ^a	69	3,4884	,78488	4,025	,001	b ile f c ile d c ile f	
		Özel Sektör Çalışanı ^b	135	3,6252	,70560				
		Emekli ^c	49	3,7767	1,08649				
		Ev Hanımı ^d	30	3,2612	,69756				
		Öğrenci ^e	61	3,6230	,75242				
	İlçede İkamet	Evet ^a	231	3,5320	,78796	,672	,502	-	
		Hayır ^b	187	3,4807	,76542				
	Gelir Elde Etme	Evet ^a	203	3,6246	,73443	2,988	,003	-	
Hayır ^b		215	3,4000	,80251					
Geliş Sayısı	İlk Kez ^a	57	3,5930	,75660	,897	,373	-		
	2 ve Yukarı Kez ^b	361	3,4958	,78089					

Hipotez 2: Geleneksel Asırlık Kargı Panayırına yönelik genel memnuniyet algısı katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine (cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, meslek, ilçede ikamet etme ve festivalden gelir elde etme) göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 6'ya göre katılımcıların yaşları, eğitim durumları ve mesleklerine göre genel memnuniyetlerinde anlamlı bir farklılık görülmüştür. Katılımcıların, cinsiyetlerine, medeni durumlarına, ilçede ikamet etme durumlarına, festivalden gelir elde etme durumlarına ve festivale geliş sayılarına göre ise genel memnuniyetlerinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Anlamli farklılığın bulunduğu yaş değişkeninde anlamlı farklılığın 34-43 yaş arası grup ve 44 yaş ve üzeri grup ile 26-33 yaş arası grup arasında olduğu görülmektedir. 44 ve üzeri yaş grubunun festivale yönelik genel memnuniyetlerinin en yüksek grup olduğu görülmektedir. Anlamli farklılığın bulunduğu eğitim durumu değişkeninde anlamlı farklılığın ilköğretim mezunları ve ön lisan mezunları ile lise mezunları grup arasında olduğu görülmektedir. Eğitim durumlarına göre ilköğretim mezunu grubun festivale yönelik genel memnuniyetlerinin diğer eğitim gruplarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Anlamli farklılığın bulunduğu meslek değişkeninde anlamlı farklılığın emekliler ile kamu çalışanları, özel sektör çalışanları ve esnaf/ işveren meslek grupları arasında olduğu görülmektedir. Katılımcıların mesleklerine göre genel memnuniyetlerinin puan ortalamalarına bakıldığında emeklilerin 4,53 puan ortalaması ile festivale yönelik genel memnuniyet düzeylerinin diğer meslek gruplarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşlarına, eğitim durumları ve mesleklerine göre hipotez 2 kabul edilmiş, katılımcıların cinsiyetlerine, medeni durumlarına, ilçede ikamet etme durumlarına, festivalden gelir elde etme durumlarına ve festivale geliş sayılarına göre ise hipotez 2 reddedilmiştir. Bu sonuçlara göre **Hipotez 2 Kısmen Kabul Edilmiştir.**

Tablo 6. Katılımcıların Demografik Özellikleri İle Memnuniyet Ölçeği Arasındaki Farklılığa İlişkin T-Testi ve Anova Testi Sonuçları

Ölçek /	Değişken	Grup	n	Ortalama	Standart	F/t	p	Tukey
Memnuniyet	Cinsiyet	Erkek	296	3,8480	,96403	1,358	,176	-
		Kadın	122	3,7049	,98492			
	Medeni Durum	Bekâr	177	3,8475	,92589	,753	,452	-
		Evli	241	3,7759	1,00395			
	Yaş	17 – 25 Yaş Arası ^a	106	3,7642	,94165	7,121	,000	c ile b d ile b
		26 – 33 Yaş Arası ^b	106	3,4906	1,07123			
		34 – 43 Yaş Arası ^c	104	3,9038	,80676			
		44 Yaş ve Üzeri ^d	102	4,0784	,96150			
	Eğitim Durumu	İlköğretim ^a	96	4,1771	,87051	10,07	,000	a ile b c ile b
		Lise ^b	189	3,5556	1,00707			
Ön Lisans ^c		52	3,9808	,64140				
Lisans ve Üzeri ^d		81	3,8395	1,01805				
Memnuniyet	Meslek	Kamu Çalışanı ^a	69	3,7246	,98345	5,167	,000	c ile a c ile b c ile f
		Özel Sektör Çalışanı ^b	135	3,6519	,98737			
		Emekli ^c	49	4,5333	,68145			
		Ev Hanımı ^d	30	3,9388	1,00847			
		Öğrenci ^e	61	3,9508	,95614			
		Esnaf / İşveren ^f	74	3,6622	,88018			
	İlçede İkamet Gelir Elde Etme Sayısı	Evet ^a	231	3,7273	1,06693	-	,058	-
		Hayır ^b	187	3,9037	,83043			
		Evet ^a	203	3,8374	,94825			
		Hayır ^b	215	3,7767	,99363			
Geliş Sayısı	İlk Kez ^a	57	3,8246	1,01985	,147	,883	-	
	2 ve Yukarı Kez ^b	361	3,8033	,96470				

Tablo 7. Hipotez Sonuç Tablosu

HİPOTEZ	SONUÇ
Hipotez 1	Hipotez 1 ^a Hipotez 1 ^b Kısmen Kabul Edildi
Hipotez 2	Hipotez 2 Kısmen Kabul Edildi

Tablo 7'ye göre hipotez 1 ve hipotez 2 kısmen kabul edilmiştir.

6. SONUÇ

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların festivalin olumlu etkilerini daha yüksek olarak algıladıkları görülmektedir. Ayrıca festival yönelik genel memnuniyet düzeyinin de yüksek olduğu görülmektedir. Festivalin olumsuz etkilerine yönelik taşıt trafiğinin artması, ilçenin kalabalıklaşması ve ilçede gürültü seviyesinin artması gibi olumsuz etkilerin katılımcılar tarafından diğer olumsuz etkilere göre daha yüksek olarak algılandığı görülmektedir. Festivalden ekonomik olarak gelir elde edenlerin gelir elde etmeyenlere göre festivalin olumlu ve olumsuz etkilerini daha yüksek olarak algıladıkları görülmektedir. Festivale yönelik genel memnuniyete bakıldığında 44 yaş ve üzeri grubun memnuniyet düzeyinin en yüksek olduğu görülmektedir. Araştırma; literatürde festivallerin yerel halka etkisine yönelik araştırmalardan; Işıldar ve Yıldız (2019), Süslü, Eryılmaz ve Demir (2019), Mısırlı ve Özdemir (2018), Saatçi ve Yalçınkaya (2018), Ursavaş (2018), Binbaşıoğlu ve Gültekin (2017), Sert (2017), Yıldırım, Karaca ve Çekici (2016), Yıldız ve Polat (2016) elde edilen benzer sonuçları destekler niteliktedir. Geleneksel Asırlık Kargı Panayırı'nın bölgeyi ekonomik, çevresel, kültürel ve sosyal bakımdan etkilediği görülmektedir. Katılımcıların sosyal maliyet boyutunda yüksek puan ile öncelikli olarak belirlediği gürültü, taşıt trafiği ve çöp atıkları sorunlarının çözümüne yönelik alternatifler geliştirilmelidir. Festivalin olumlu etkileri içerisinde yer alan ve puan ortalamasına göre en yüksek ifade olarak algılanan "Asırlık Kargı Panayırı ilçe halkına ekonomik olarak katkıda bulunmaktadır ve Asırlık Kargı Panayırı sayesinde ilçemizin tanınırlığı artmaktadır." ifadeleri de katılımcıların festivalin ekonomik etkilerini olumlu olarak algıladıklarını ve festivalleri bir ekonomik kaynak ve turizm faaliyeti olarak algıladıkları görülmektedir. Kargı için turizmi geliştirme faaliyetlerinde festivaller gibi etkinliklerin önemli bir rol oynaması turizmi çeşitlendirme ve yerel kalkınmaya ciddi manada ve

doğrudan bir katkı sağlayabilmesi açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu amaçla daha etkili bir şekilde tanıtımını yapılması faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- BİNBAŞIOĞLU, H. ve GÜLTEKİN, B. (2017). Vatandaşların Malatya’da Düzenlenen Fuar ve Festivallerin Sosyal Etkisine Karşı Tutumları. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 3(2),1-13.
- CAN, A. (2013). *Spss İle Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- İŞILDAR, P. ve YILDIZ, Ö. (2019). Festivaller ve Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri: Urla Örneği. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 931-948.
- KIZILIRMAK, İ. (2006). Türkiye’de Düzenlenen Yerel Etkinliklerin Turistik Çekicilik Olarak Kullanılmasına Yönelik Bir İnceleme. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 181-196.
- KÜÇÜK, M. (2013). *Kültür Turizmi Kapsamında Yer Alan Festival Etkinliklerinin Yerel Kalkınmaya Katkısı: Uluslararası Beyşehir Göl Festivali Üzerine Bir Araştırma*. I. KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu Bildirileri, 345-357.
- MISIRLI, İ. ve ÖZDEMİR, H. (2018). Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri Üzerine Bir Araştırma: Ilgaz Dağı Kültür ve Sanat Festivali Örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6 (2), 419-435.
- SAATCI, G. ve YALÇINKAYA, T. (2018). Yöresel Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Etkileri: Alaçatı Ot Festivali Örneği. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2018 (18), 153-170.
- SERT, A. N. (2017). Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri: Beypazarı Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2017 (38), 187-199.
- SÜSLÜ, C., ERYILMAZ, G. ve DEMİR, E. (2019). Festival Turizminin Ekonomik Kalkınmaya Etkisi: Silifke Uluslararası Müzik ve Folklor Festivali. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1074-1090.
- URAL, A. ve KILIÇ, İ. (2013). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi* (dördüncü baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- URSAVAŞ, Ö. (2018). Manisa’nın Akhisar İlçesinde Kutlanan Çağlak Festivali Üzerine Bir İnceleme. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 11(23), 111-123.
- YILDIRIM, O., KARACA, O. B. ve ÇAKICI, A. C. (2016). Yerel Halkın “Adana-Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı” Na Yönelik Algı Ve Memnuniyetleri Üzerine Bir Araştırma”. *SOİD Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 13(2), 50-68.
- YILDIZ, S. B. ve POLAT, E. (2016). Yerel Halkın Eskişehir’de Düzenlenen Festivallerin Etkilerine Yönelik Algıları. *Journal Of Tourism And Gastronomy Studies*, 4 (2), 40-62.
- YOLAL, M. (2017). Türkiye’nin Etkinlik Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *Çatalhöyük Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2017 (2), 35-51.
- URL 1. <http://www.kargi.bel.tr> Erişim tarihi: 01.11.2019.